

Косівський інститут прикладного декоративного мистецтва
Львівської національної академії мистецтв
Кафедра «Образотворчого мистецтва та академічних дисциплін»

РИСУНОК

Силабус

Рівень вищої освіти	<u>перший рівень</u>
Ступінь вищої освіти	<u>«Бакалавр»</u>
Галузь знань	<u>02 «Культура і мистецтво»</u>
Спеціальність	<u>022 «Дизайн»</u>
<u>Спеціалізація</u>	<u>«Графічний дизайн»</u>

2020 - 2021 н.р.

Силабус навчальної дисципліни «Рисунок» для студентів III курсів ОПП «Графічний дизайн» денної форми навчання, ОС бакалавр, галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 022.01 Дизайн (Графічний дизайн), 19 с.

Силабус – навчальна програма дисципліни, що включає в себе опис навчальної дисципліни, мету та завдання, модулі, змістові модулі, теми занять, кількість годин лекційних, практичних та самостійної роботи, вимоги викладача, критерії оцінки, список основної та додаткової літератури.

Силабус – це персоніфікована програма викладача для навчання студентів з дисципліни, що оновлюється на початок кожного навчального року. Розробляється силабус на засадах освітньої програми підготовки фахівця рівня бакалавра відповідно до навчальної програми з врахуванням логічної моделі викладання дисципліни.

Розробник: старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та академічних дисциплін Приймак Д.Й.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 10	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво» напрямок підготовки 022 «Дизайн»	Вибіркова	
Модулів – II	Спеціальність (професійне спрямування): Дизайн (Графічний дизайн)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		2020-й	2021-й
Загальна кількість годин 300 124 аудт. год. 176 самост. год.		Семестр	
Загальна кількість годин Дизайн 124 аудт. год. 176 самост. год.		V-й	VI-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – I семестр- 4 год. II семестр- 4 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень Бакалавр (перший)		
		Практичні, семінарські	
		56 год.	60 год.
		Лекційні	
		4 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		85 год.	91 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю: екзамен-перегляд			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 124 аудит./ 176 самост.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета рисунку для III-ix курсів як правило базується на ґрунті вивчення і пізнання фігури людини. Необхідно добре засвоїти анатомічні закономірності будови кісток і м'язів, вміти відтворювати конструкцію фігури та її деталей на площині. Вивчення та відтворення анатомічної будови фігури повинно супроводжуватись аналізом і побудовою зображення узагальненої форми в умовах обов'язкового дотримання точних пропорцій і законів перспективи. Такий підхід дозволяє рисувати усвідомлено, а не копіювати видиму поверхню предмета.

Перелік компетентностей випускника

Загальні компетентності:

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК3. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК5. Здатність працювати в команді.

ЗК6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК9. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).

СК10. Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

СК11. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), демонструвати розвинуту творчу уяву.

ПРН15. Здатність аргументувати вибір матеріалів та техніки, зображальних засобів, різних мистецьких технік для вирішення практичного завдання, продемонструвати знання та розуміння зображальних і виражальних можливостей різних художніх матеріалів, що застосовуються у рисунку;

ПРН16. Уміння виконувати зображення з натури, по пам'яті, за уявою засобами рисунка; працювати співвідношеннями; цілісно бачити, виділяючи головне виразними прийомами; виявляти за допомогою тону форму, об'єм, матеріал, світло і простір; володіти сформованими в процесі вправ професійними навичками зображення

Завдання: У відповідності до навчальної мети перед студентами визначено такі завдання впродовж III курсу навчання:

- Рисунок оголеної фігури натурника, що стоїть з опорою на одну ногу (вирішення – лінійно-конструктивне).

- Рисунок одягненої фігури натурника, що стоїть (вирішення – тональний рисунок).

- Рисунок оголеної фігури натурника, що сидить (вирішення – конструктивно-синтетичне).

- Рисунок фігури в народному вбранні, що сидить (вирішення – тональний рисунок).

Завдання складені таким чином, що студент поступово переходить від простих до більш ускладнених, засвоюючи та закріплюючи таким чином пройдений матеріал.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

1. Навчально – аналітичні принципи рисування у відповідності з об'єктивними законами існування форми у просторовому середовищі;
2. Принципи перспективи, закони оптики, анатомічні закономірності будови людського тіла;
3. Професійну термінологію, основні категорії образотворчого мистецтва;

вміти:

1. Будувати свою композицію на основі законів образотворчої грамоти;
2. Передавати реальні предмети (натуру) згідно об'єктивних законів існування форми у просторі;
3. Володіти всіма зображувальними засобами рисунку: лінією, плямою, тоном, фактурою, вміти оперувати ними згідно особливостей зорового сприйняття об'єкта (натури), його конструкції, матеріальних якостей, умов освітлення;
4. Вміло використовувати специфічні особливості різноманітних графічних матеріалів, володіти творчим підходом до натури, художньо-образним сприйняттям об'єкту, вмінням інтепретувати, переосмислювати реальну дійсність для реалізації художньої ідеї в певну матеріальну форму відповідно до своєї спеціалізації.

4. Календарно-тематичний план дисципліни

Дата тижні	Назва змістових модулів і тем	Форма заняття	Кількість годин	Методи викладу	Модульний контроль
	Модуль V				Екзамен-перегляд
	Змістовий модуль 1. Рисунок оголеної фігури натурника, що стоїть з опорою на одну ногу (вирішення – лінійно-конструктивне).		29 год.		Поточний перегляд
Тиж.1	Тема 1. Виконання зарисовки. Розробка декількох варіантів композиції. Компонування оголеної фігури в заданому форматі.	Лекція, практична робота	5год.	Унаочнення схожих завдань	2 зарисовки, проміжний контроль
	Рисунок оголеної фігури натурника, що стоїть з опорою на одну ногу (5 начерків). (Завдання, що доповнює змістовий модуль 1) Виконання зарисовки. Визначення характеру постаті натурника, пропорції, нахил тазу, нахил плечового пояса .	Самостійна робота	6 год.	Самостійне опрацювання	1 начерк, проміжний контроль
Тиж.2	Тема 2. Визначення характеру форми фігури натурника, пропорції.	Практична робота	4 год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Виконання зарисовки. Визначення характеру постаті натурника, пропорції, нахил тазу, нахил плечового пояса .	Самостійна робота	6 год.	Самостійне опрацювання	1 начерк, проміжний контроль
Тиж.3	Тема 3. Конструктивна побудова фігури. Уточнення пропорцій напрямлень головних форм та об'ємів.	Практична робота	4 год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.

	Виконання зарисовки. Визначення характеру постаті натурника, пропорції, нахил тазу, нахил плечового пояса .	Самостійна робота	6 год.	Самостійне опрацювання	1 начерк, проміжний контроль
Тиж.4	Тема 4. Детальне опрацювання голови, кистей рук, стоп.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Зарисовки, практичні вправи.
	Виконання зарисовки. Визначення характеру постаті натурника, пропорції, нахил тазу, нахил плечового пояса .	Самостійна робота	6 год.	Самостійне опрацювання	1 начерк, проміжний контроль
Тиж.5	Тема 5. Передача характеру освітлення, виявлення просторових якостей за допомогою лінії різної товщини й конфігурації та легкого тону.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Виконання зарисовки. Визначення характеру постаті натурника, пропорції, нахил тазу, нахил плечового пояса .	Самостійна робота	6 год.	Самостійне опрацювання	1 начерк, проміжний контроль
Тиж.6	Тема 6. Опрацювання деталей постановки, підпорядкування їх великій формі.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Виконання зарисовки. Визначення характеру постаті натурника, пропорції, нахил тазу, нахил плечового пояса .	Самостійна робота	6 год.	Самостійне опрацювання	1 начерк, проміжний контроль
Тиж.7	Тема 7. Досягнення цільності зображення, викінчення.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Виконання зарисовки. Визначення характеру постаті натурника, пропорції, нахил тазу, нахил плечового пояса .	Самостійна робота	5год.	Самостійне опрацювання	1 начерк, проміжний контроль

	Змістовий модуль 2. Рисунок одягненої фігури натурника, що стоїть (вирішення–тональний рисунок).		31 год.		Поточний перегляд
Тиж.8	Тема 1. Виконання зарисовки. Розробка декількох варіантів композиції.	Лекція, практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Проміжний контроль
	Рисунок одягненої фігури натурника, що стоїть (вирішення – творча інтерпретація). (Завдання, що доповнює змістовий модуль 2) Композиційне розміщення на форматі.	Самостійна робота	6 год.	Самостійне опрацювання	1 начерк, проміжний контроль
Тиж.9	Тема 2. Композиційне розміщення одягнутої стоячої фігури натурника в заданому форматі	Практична робота	4год.	Унаочнення схожих завдань	2 зарисовки, проміжний контроль
	Композиційне розміщення одягнутої стоячої фігури натурника в заданому форматі	Самостійна робота	6год.	Самостійне опрацювання	Проміжний контроль
Тиж.10	Тема 3. Конструктивна побудова фігури. Уточнення пропорцій напрямлень головних форм та об'ємів.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Конструктивна побудова фігури. Уточнення пропорцій напрямлень головних форм та об'ємів.	Самостійна робота	6год.	Самостійне опрацювання	Проміжний контроль
Тиж.11	Тема 4. Ритмічна організація зображення. Стилiстичне опрацювання головних форм, деталей та аксесуарів.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Ритмічна організація зображення. Стилiстичне	Самостійна	6год.	Самостійне	Проміжний

	опрацювання головних форм, деталей та аксесуарів.	робота		опрацювання	контроль
Тиж.12	Тема 5. Детальне опрацювання голови, кистей рук, стоп.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Зарисовки, практичні вправи.
	Детальне опрацювання голови, кистей рук, стоп.	Самостійна робота	6год.	Самостійне опрацювання	Проміжний контроль
Тиж.13	Тема 6. Продовження роботи над технічним виконанням рисунку..	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Продовження роботи над технічним виконанням рисунку..	Самостійна робота	6год.	Самостійне опрацювання	Проміжний контроль
Тиж.14	Тема 7. Списування другорядних контрастних частин постановки.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Списування другорядних контрастних частин постановки.	Самостійна робота	4год.	Самостійне опрацювання	Проміжний контроль
Тиж.15	Тема 8. Досягнення цільності зображення. Викінчення роботи.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Досягнення цільності зображення. Викінчення роботи.	Самостійна робота	4год.	Самостійне опрацювання	Поточний перегляд
	Модуль VI				Екзамен-перегляд
	Змістовий модуль 1. Рисунок оголеної фігури натурника, що сидить (вирішення – конструктивно-синтетичне).		32 год.		Поточний перегляд
Тиж.1	Тема 1. Вступна бесіда. Аналіз постановки.	Лекція,	4год.	Унаочнення	2 зарисовки,

	Виконання зарисовки	практична робота		схожих завдань	проміжний контроль
	Рисунок оголеної фігури натурника, що сидить (5 начерків). (Завдання, що доповнює змістовий модуль 1) Визначення характеру форми сидячої фігури натурника, пропорції, нахил голови до основної маси тіла, положення рук та ніг відносно тулуба.	Самостійна робота	8год.	Самостійне опрацювання	2 зарисовки, проміжний контроль
Тиж.2	Тема 2. Композиційне розміщення оголеної сидячої фігури натурника в заданому форматі	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Визначення характеру форми сидячої фігури натурника, пропорції, нахил голови до основної маси тіла, положення рук та ніг відносно тулуба.	Самостійна робота	8год.	Самостійне опрацювання	2 зарисовки, проміжний контроль
Тиж.3	Тема 3. Конструктивна побудова фігури. Уточнення пропорцій напрямлень головних форм та об'ємів.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Визначення характеру форми сидячої фігури натурника, пропорції, нахил голови до основної маси тіла, положення рук та ніг відносно тулуба.	Самостійна робота	8год.	Самостійне опрацювання	1 зарисовка, проміжний контроль
Тиж.4	Тема 4. Конструктивно – синтетичний аналіз оголеної моделі, виявлення пластичних особливостей за допомогою світло – тонального моделювання.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Визначення характеру форми сидячої фігури	Самостійна	8год.	Самостійне	1 зарисовка,

	натурника, пропорції, нахил голови до основної маси тіла, положення рук та ніг відносно тулуба.	робота		опрацювання	проміжний контроль
Тиж.5	Тема 5. Передача характерних особливостей даної моделі. Детальне моделювання голови, кистей рук, стоп.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Визначення характеру форми сидячої фігури натурника, пропорції, нахил голови до основної маси тіла, положення рук та ніг відносно тулуба.	Самостійна робота	8год.	Самостійне опрацювання	1 зарисовка, проміжний контроль
Тиж.6	Тема 6. Передача характеру освітлення, виявлення просторових якостей постановки	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Визначення характеру форми сидячої фігури натурника, пропорції, нахил голови до основної маси тіла, положення рук та ніг відносно тулуба.	Самостійна робота	8год.	Самостійне опрацювання	1 зарисовка, проміжний контроль
Тиж.7	Тема 7. Моделювання фігури легким тоном.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Визначення характеру форми сидячої фігури натурника, пропорції, нахил голови до основної маси тіла, положення рук та ніг відносно тулуба.	Самостійна робота	8год.	Самостійне опрацювання	1 зарисовка, проміжний контроль
Тиж.8	Тема 8. Досягнення цільності зображення, викінчення.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Проміжний контроль
	Визначення характеру форми сидячої фігури натурника, пропорції, нахил голови до основної маси тіла, положення рук та ніг відносно тулуба.	Самостійна робота	4год.	Самостійне опрацювання	1 зарисовка. Поточний перегляд

	Змістовий модуль 2. Рисунок фігури в народному вбранні, що сидить (вирішення – тональний рисунок).		32 год.		Поточний перегляд
Тиж.1.	Тема 1. Вступна бесіда. Виконання зарисовки. Розробка декількох варіантів композиції.	Лекція, практична робота	4год.	Унаочнення схожих завдань	2 зарисовки, проміжний контроль
	Рисунок фігури, що сидить (вирішення – творча інтерпретація). (Завдання, що доповнює змістовий модуль 2) Композиційне розміщення на форматі.	Самостійна робота	8год.	Самостійне опрацювання	Проміжний контроль
Тиж.2	Тема 2. Композиційне розміщення одягнутої сидячої фігури натурника в заданому форматі	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Композиційне розміщення одягнутої сидячої фігури натурника в заданому форматі	Самостійна робота	8год.	Самостійне опрацювання	Проміжний контроль
Тиж.3	Тема 3. Конструктивна побудова фігури. Уточнення пропорцій направлень головних форм та об'ємів.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Конструктивна побудова фігури. Уточнення пропорцій направлень головних форм та об'ємів.	Самостійна робота	8год.	Самостійне опрацювання	Проміжний контроль
Тиж.4	Тема 4. Ритмічна організація зображення. Стилiстичне опрацювання головних форм, деталей та аксесуарів.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Ритмічна організація зображення. Стилiстичне	Самостійна	8год.	Самостійне	Проміжний

	опрацювання головних форм, деталей та аксесуарів.	робота		опрацювання	контроль
Тиж.5	Тема 5. Детальне опрацювання голови, кистей рук, стоп.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Детальне опрацювання голови, кистей рук, стоп.	Самостійна робота	8год.	Самостійне опрацювання	Проміжний контроль
Тиж.6	Тема 6. Продовження роботи над технічним виконанням рисунку.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Продовження роботи над технічним виконанням рисунку.	Самостійна робота	8год.	Самостійне опрацювання	Проміжний контроль
Тиж.7	Тема 7. Списування другорядних контрастних частин постановки.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Практичні вправи.
	Списування другорядних контрастних частин постановки.	Самостійна робота	8год.	Самостійне опрацювання	Проміжний контроль
Тиж.8	Тема 8. Досягнення цільності зображення. Викінчення роботи.	Практична робота	4год.	Індивідуальні консультації	Проміжний контроль.
	Досягнення цільності зображення. Викінчення роботи.	Самостійна робота	7год.	Самостійне опрацювання	Поточний перегляд

5. Політика курсу

Вимоги викладача та правила поведінки студентів на заняттях.

1. Комунікація та спільна співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час вивчення курсу (модуля). Студент і викладач несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.

2. Студент зобов'язаний відвідувати усі аудиторні заняття та брати активну участь у навчальному процесі кафедри.

3. Недопустимі пропуски та запізнення студентами аудиторних занять. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому кількість балів на модульному контролі може становити не більше 60 балів.

4. Усі практичні завдання, які передбачені навчальною програмою дисципліни, повинні бути виконанні вчасно та в повному обсязі, а також належним чином оформлені та представлені на екзаменаційну сесію (екзамен-перегляд). У разі незадовільної оцінки студент має право перездати курс у 7-денний термін. Несвоєчасне виконання поставленого завдання є неможливим.

5. В межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані завдання, вивчають додатковий матеріал за темою, виконують практичні роботи для самоконтролю та з метою перевірки засвоєння ними знань та набутих навичок.

6. Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні практичних, самостійних, індивідуальних та контрольних завдань. У випадку списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку чи екзамену.

7. Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, по електронній пошті або засобами повідомлень. За потребою студентів викладач призначає консультацію для аналізу практичної чи самостійної чи роботи студента. Відвідування таких консультацій за бажанням студента.

8. Викладач ознайомлює студентів з методичними рекомендаціями щодо виконання практичних, самостійних та контрольних робіт, наводить перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань, надає питання до заліку чи екзамену. Все це гарантує високу ефективність навчального процесу і є обов'язковим для студентів.

9. Студенти мають право користуватися методичним забезпеченням та власними навчальними посібниками викладачів кафедри, а також унаочненим матеріалом і літературою за фахом.

10. Кожен викладач ставить перед студентами систему вимог та правила їх поведінки на аудиторних заняттях.

11. В аудиторіях заборонено вживати їжу та напої (за винятком води та у разі медичної необхідності).

12. Під час аудиторних занять заборонено користуватися мобільними телефонами та іншими цифровими електронними пристроями, які мають бути вимкнені або переведені у беззвучний режим. Ноутбуки чи планшети можуть використовуватися лише для виконання навчальних завдань за вимогою.

6. Політика виставлення балів

При оцінюванні враховуються бали набрані на поточному контролі (здача змістових модулів), підсумковому контролі (екзамен-перегляд) та за самостійну роботу.

На результат оцінювання також впливає присутність студента на заняттях та його активність під час практичної роботи. У разі пропуску заняття (занять) без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому загальна кількість балів на підсумковому модульному контролі може становити не більше 60 балів.

Розподіл балів, що отримують студенти з навчальної дисципліни «Рисунок», є сумою балів за виконання змістових модулів та отриманих під час іспиту. Максимальна кількість балів за вивчення даного курсу становить 100 балів: 70 балів за практичні завдання виконані впродовж семестру, 20 балів за самостійну роботу і 10 балів за екзамен.

Поточний контроль знань				Підсумковий контроль		Сума
Модуль 1				залік	кзамен	
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	самостійна робота		10	100	
T1	T1	T1	T2			
35	35	10	10			
Модуль 2				10	100	
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	самостійна робота				

T1	T1	T1	T1			
35	35	10	10			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, курсовий проєкт (робота), практика	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Підсумковий контроль знань (Екзамен)

Екзамен з рисунку проводиться у вигляді перегляду і оцінки виставки практичних аудиторних і самостійних робіт студентів.

8. Критерії оцінювання навчальних елементів (тем)

Етапи виконання практичного завдання	Компетентності студента
Начерки	Уміння узагальненого зображення предметного світу, що виконується у короткий, іноді миттєвий, надзвичайно обмежений проміжок часу. Уміння швидкого фіксування зорового сприйняття і вражень.

Компонування	Уміння розміщення зображення з врахуванням його розміру і місця у даному форматі, положення форм в просторі, відображення співвідношення ритму, рівноваги мас, а також кількості незаповненого простору. Здатність визначати пропорції та характер форми.
Рисунок фігури	Уміння будувати рисунок за основами лінійної перспективи, з урахуванням конструктивно-анатомічної побудова фігури людини. Уміння передавати схожість моделі, підкреслення характерних особливостей природи. Здатність виявляти об'єми за допомогою виразного моделювання тоном, передачі тонових відношень. Здатність передачі просторовості, тривимірності моделі, матеріальності, фактури поверхні. Уміння підпорядкування деталей окремих частин цілому.
Самостійна робота	Уміння використання прийомів та способів застосування конструктивно-аналітичного рисунку та рисунку за уявою, стилізації і інтерпретації в якості самостійної роботи задля набуття навичок креативного, асоціативного мислення та розвитку творчого потенціалу дизайнера.

9. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення
Відмінно	90-100	A	<ul style="list-style-type: none"> - грамотне компонування зображення на форматі; - оригінальність композиції; - пропорційність зображення; - цілісність виконаної композиції; - гармонійне співвідношення тонів; - досконале володіння графічними навиками; - вдале художньо-образне вирішення; - завершеність виконаної роботи; - акуратне виконання роботи.
Добре	74-89	BC	<ul style="list-style-type: none"> - вдале компонування зображення на форматі; - оригінальність композиції; - пропорційність зображення; - гармонійне співвідношення тонів; - досконале володіння графічними навиками; - завершеність виконаної роботи; - недостатня акуратність виконання роботи;
Задовільно	60-73	D	<ul style="list-style-type: none"> - вдале компонування зображення на форматі; - достатня оригінальність композиції;

			<ul style="list-style-type: none"> - пропорційність зображення; - негармонійне співвідношення тонів; - не володіє графічними навиками; - завершеність виконаної роботи; - акуратне виконання роботи;
Незадовільно	35-59	FX	<ul style="list-style-type: none"> - вдале компонування зображення на форматі; - недостатня оригінальність композиції; - непропорційність зображення; - негармонійне співвідношення тонів; - недостатнє володіння графічними навиками; - незавершеність виконання роботи; - неакуратне виконання роботи;
Незадовільно	0-34	F	<ul style="list-style-type: none"> - невдале компонування зображення на форматі; - недостатня оригінальність композиції; - непропорційність зображення; - негармонійне співвідношення тонів; - недостатнє володіння графічними навиками; - незавершеність виконання роботи; - неакуратне виконання роботи;

10. Література для вивчення дисципліни

Базова

1. Архипенко О. Теоретичні нотатки. Хроніка 2000р.
2. Даниель С.М. Искусство видеть Л. 1990г
3. Федоров М. Рисунок и перспектива - М., 1960.
4. Авсиян О.А. Натура и рисование по представлению. - М.: Изобразительное искусство, 1985.
5. Учебный рисунок. / Под редакцией В.А. Королева. - М.: Просвещение, 1985.
6. Рабинович М.Ц. Изображение человека на основах пластической анатомии. - М.: Изобр. иск., 1985.
7. Сонин А.С. Постигание совершенства - М., 1987.
8. Стахов А.П. Введение в алгоритмическую теорию измерения. - М., 1977.
9. Ковалев В.Ф. Золотое сечение в живописи: Учебное пособие, - К.: Высшая школа, 1989.
10. Королева В.А. Материалы и техники рисунка. - М.: Изобр. иск. 1983.
11. Барщ А.О. Рисунок в средней художественной школе. - М., 1951.
12. УРЕ.-К., 1986.
13. Аксёнов Ю, М. Левидова. Цвет и Линия: Практическое руководство по рисунку и живописи.- М.: Советский художник, 1986.
14. Баммес Г. Изображение фигуры человека.- Дрезден: ФЕБ Ферлаг дер Кунст, 1973.

15. Барчай Е. Анатомия для художников.- Будапешт: Корвина, 1959.
16. Кузин В.С. Психология.- М.: Высшая школа, 1972.
17. Материалы и техники рисунка: Учебное пособие (Институт живописи, скульптуры и архитектуры им.И.Е.Репина Академии художников).- М.: Изобразительное искусство, 1984.
18. Н.Ли Основы учебного и академического рисунка. М.: 2011
19. Рисунок: Учебное пособие для вузов / Ф.В.Антонов, Н.П.Бесчастнов, Б.А.Бурмистров и др.- М.: Легпромбытиздат, 1988.
20. Ростовцев Н.Н. Очерки по истории методов преподавания рисунка: Учебное пособие.- М.: Изобразительное искусство, 1983.
21. Ростовцев Н.Н. Учебный рисунок.- М.: Просвещение, 1985.
22. Секачова А.В., Чуйкина А.Н., Пименова Л.Г. Рисунок и живопись.- М.: Легкая и пищевая промышленность, 1983.
23. Учебный рисунок / Под редакцией В.А.Королева.-М.изобразительное искусство, 1981.
24. Шмагало Р.Т. Методика викладання рисунку в навчальних закладах Галичини другої половини ХІХ –початку ХХ ст. Львів. 2001р.
25. Яблонский В.А. Преподавание предметов "Рисунок" и "Основы композиции".- М.: Высшая школа, 1989.

Допоміжна

1. Аккізов К. Вчимося малювати. Харків, 2010. 126 с.
2. Барчет И. Человек и драпировка - Будапешт, 1958.
3. Барщ А.О. Рисунок в средней художественной школе - М.,1951.
4. Барышников А.П., Лямин А.В. Основы композиции - М., 1951.
5. Волков Н.Н. Восприятие предмета и рисунка.- М., 1950.
6. Кардовский Д. Об искусстве - М., 1960.
7. Крымов Н.П. Художник и педагог: Статьи, воспоминания.- М., 1960.
8. Могилева Н.М., Белютин Э.М., Чистяков П.П. Теоретик и педагог. - М., 1953.
9. Ростовцев Н.Н. Очерки по истории методов преподавания рисунка.- М., 1983.
10. Савицкий Г. Молодым художникам о мастерстве - М., 1951.
11. Соловьев А.М., Смирнов Г.Б., Алексеева Е.С. Учебный рисунок.- М.,1953.

11. Інформаційні ресурси

1. <https://www.youtube.com/watch?v=o2sTuAXyuBk>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=sLmDiyfZXno>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=dHL4lmsvk9I>
4. <http://www.youtube.com/watch?v=MzmKK6tRgNU>
5. <http://www.youtube.com/watch?v=cTWTdlcjiJk>
6. <http://www.youtube.com/watch?v=Mhh3zub0hWk>